

Füzesi Viktor

135 ÉVES AZ ÁLLAMPUSZTAI ORSZÁGOS BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSI INTÉZET

„A hartai közvetítő intézet a Wagner Pál kis-hartai földbirtokos által az államnak börtönügyi célra végrendeletileg hagyományozott birtokon, az 1883-ik évben létesült.”

(A magyar börtönügy és az országos letartóztatási intézetek, Bp., 1905)

RÖVIDEN

Az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet alapítása, története

Magyarországon, a börtönügy területén jelentős változásokra az 1867-es kiegyezést követően került sor. Az igazságszolgáltatás reformjaként elfogadott 1878. évi V. tv. a magánelzárás rendszere helyett – az akkor Európában már általános – fokozatos rendszert vezetett be. Hatályba lépését jelentős börtönépítési program követte.

A meglévő fegyintézetek mellé a század végére újabb büntetés-végrehajtási intézetek létesültek, és kiépültek a fokozatos rendszer szellemében a közvetítő intézetek.

135 esztendővel ezelőtt az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet elődje Kishartai Királyi Közvetítő Intézetként kezdte meg működését.

Hogy mi köze egy földbirtokosnak a börtönalapításhoz, és mi vesz rá valakit, hogy ilyen céllal az államra hagyja a birtokát, annak romantikus – tragikus – oka van.

Wagner Pál (1816. Linz – 1881. Dunapataj) földbirtokos életéről keveset tudunk, de azt igen, hogy szeretett vadászni. Valószínűleg ő maga sosem gondolta, hogy a hobbijával bekerül a magyar büntetés-végrehajtás történetébe, pedig ez történt. Egy alkalommal idejekorán érkezett meg a vadászatról, és kikapós feleségét a szeretőjével in flagranti érte. Hogy a problémát gyorsan megoldja, felindultságában a vadászpuskájával lelötte a csalfa hitvest és a szeretőt.

Innen indul az intézet tényleges története. Wagner Pált szerelemfáltésból elkövetett emberölés miatt 13 év szabadságvesztés-büntetésre ítélték, melyet a Váci és az Illavai fegyházban töltött le. Az akkori börtönviszonyokról és az intézetekben folyó munkáltatási körülményekről szerzett tapasztalatai minden bizonnyal nagymértékben befolyásolták abban, hogy szabadulása után röviddel bekövetkezett halálakor végrendeletében kishartai földbirtokát és annak felszerelését a magyar államra hagyományozta abból a célból, hogy azon az Igazságügyi Minisztérium intézetet létesítsen az elítéltek földműves munkával történő foglalkoztatására.

Míg a később (1884-ben Vácott és 1889-ben Lipótváron) megnyílt közvetítő intézetek a helybeli fegyházakkal közös igazgatás alá tartoztak, addig a kishartai közvetítő intézet teljesen önálló intézményként működött.

Az első foglyok szállítására az alapítás utáni évben, 1884 nyarán került sor, mely után viszonylag rövid idő alatt megtörtént a benépesítés. Az épületek nem voltak körülkerítve, berendezésük lényegesen különbözött a fegyház, a börtön, illetve a fogház megszokott berendezésétől. A hálótermekbe üvegajtó vezetett, a folyosó ablakain nem volt rács. A hálótermekben éjszaka csak a gyalogmunkát végző, közös brigádban

dolgozó foglyok tartózkodtak, az állattenyésztésben dolgozók az állattartási telepek megfelelő helyiségeiben voltak elhelyezve.

Az élelmezés a fegyintézeti étlapok és szabályok szerint történt azzal a különbséggel, hogy a nehezebb munka miatt naponként nem kétszer, hanem háromszor volt étkezés és a kenyéradag 1 kg volt.

Az intézet fennállásának első tíz éve alatt 1066 foglyot fogadott be. 292 magyar holdon, azaz 105 hektáron folyt a munka. Az intézet célja az volt, hogy a nagyobb részt földműves és napszámos elítélteket újra hozzászoktassa a földműves munkához és a szorgalmas gazdálkodáshoz.

Kisharta az alapításától számítva több mint 35 éven keresztül működött közvetítő intézetként.

A fokozatos börtönügyi rendszer egyik legpozitívabb eleme – a közvetítő intézet – a XX. század elején kielégítően működött. A felmérések szerint a közvetítő intézetből szabadult elítéltek visszaesési aránya kb. 20% körül mozgott, míg az egyéb büntetés-végrehajtási intézetből szabadultak aránya elérte az 50%-ot. Ennek ellenére a század húszas-harmincas éveiben a közvetítő intézetek elsorvadtak. Egy részük az első világháborút követően került ki a magyar büntetés-végrehajtás rendszeréből. A legnagyobb közvetítő intézetet – a kishartait – az Igazságügyi Kormányzat 1919-ben – a földműves munkára alkalmas elítéltek fegyház és börtön büntetésének végrehajtására – országos büntetőintézeté alakította át.

1919 után, amikor a hartai közvetítő intézetből országos büntetőintézet lett, a földműves rabmunkát fokozatosan több ezer holdra terjesztették ki.

Az 1920-as évektől kezdődött az intézet területének növelése, és a működéshez szükséges létesítmények építése: iskola, szolgálati lakások, majd új zárkák, munkatermek, őri lakások épültek.

A terület növelésével párhuzamosan sor került az intézet működéséhez közvetlenül és közvetve szükséges létesítmények bővítésére. Rabmunkaerővel épült fel az iskola, meg két lakás – a tanító és a lelkész részére. A harmincas évek elején pedig új zárkákat, munkatermeket, őri lakásokat emeltek.

A második világháború idején az intézet munkájában, a gazdálkodásban egyre több nehézség jelentkezett. Az intézet akkori vezetőinek utasítására az örök egy részét 1944 őszén behívták katonai szolgálatra a szovjet csapatok közeledtével, Állampusztát kiürítették.

A második világháború után lassan indult meg az élet a gazdaságban. 1945 tavaszán elkezdődtek a mezőgazdasági munkák, melyben részt vettek az őrség hozzátartozói is. Az elítéltek visszaszállítása 1946-ban kezdődött meg.

A 12.780/1948. (XII. 21.) sz. Kormányrendelet a letartóztató intézetek mellett működő ipari és mezőgazdasági üzemeket állami vállalatokká szervezte. Állampuszta az Igazságügyi Mezőgazdasági Vállalat üzemegységeként, a tervgazdálkodás szabályai szerint folytatta működését.

1949 márciusát követő időszakban az Állampusztai Országos Büntetőintézet befogadóképessége a korábbi időszakhoz viszonyítva jelentősen megnőtt, a férfiak mellett elítélt nők elhelyezésére is sor került.

1951-ben Állampusztai Igazságügyi Gazdaság néven önálló vállalatot alapított. A tagosítások eredményeként az ötvenes évek elején a gazdaság területe mintegy 3500 hektárra nőtt.

Az intézet újkori történetében 1956 volt a legkedvezőtlenebb esztendő. Tavasszal a jeges ár hosszú időn keresztül veszélyeztette az intézetet. A gazdaság területén hosszú védőgátat építettek, az állatállomány egy részét más mezőgazdasági intézetekbe szállították. 1956 októberében az elítélteket ebből az intézetből is elszállították.

Az 1956-os forradalom leverése után lassan megkezdődtek a visszaszállítások, s a törvénytelenül szabadon bocsátottak egy része önként jelentkezett büntetése letöltésére.

1957-ben itt töltötte büntetését Buda Ferenc költő, erről tanúskodik többek között a Séta című verse:

*„Kinőtt a fű, virágozik már a körte.
Az udvaron kanyargunk körbe-körbe:
Katolikus pap, kálvinista pásztor
Egy hontalan román Szlovákiából,
Tanár, parasztok, két egyetemista,
Tisztviselő, hídmérnök, masinista –
Egyöntetű szumánban lépegetnek
Szeme előtt a szürke smaszereknek.”*

1959-től jogszabály alapján megkezdődött az elítéltek belső kategorizálása, s ebben az évben új szolgálati ág, a nevelési szolgálat került felállításra. A személyzet látásmódjának gyors változtatására volt szükség ahhoz, hogy az őrzés és a munkáltatás mellett érvényesülhessenek a nevelési feladatok, elvek, célkitűzések.

Az 1960-as évek az egyenes vonalú fejlődés időszaka volt az intézet életében. A büntetés-végrehajtási intézet életének egyik jelentős állomása volt az elítéltek foglalkoztatásának új alapokra helyezése. A hatvanas évek közepén megkezdődött ültetvény (leginkább szőlő és gyümölcs) telepítése azt eredményezte, hogy az intézetben folyamatosabb, kiegyensúlyozottabb lett az elítéltek foglalkoztatása.

Az intézet fejlődését meghatározó másik fontos lépés a Solti Állami Gazdaság 1974. január 1-jén történt átvétele volt. Ezzel a működési terület jelentősen bővült, a korábbiak közel háromszorosára nőtt, így Állampusztá az ország területileg legnagyobb kiterjedésű büntetés-végrehajtási intézménye lett.

Ettől az évtől kezdődően az intézet területének növelésével párhuzamosan valósultak meg új beruházások, elsőként a solti objektum felépítésével. Az új beruházás nemcsak gazdasági szempontból volt jelentős. A kor elvárásainak legmagasabb szinten megfelelő objektum külső megjelenésében is eleget tett a szakmai elvárásoknak, emellett működése során a legaktuálisabb, európai szintű nevelési módszerek gyakorlásával vált példaértékűvé.

Itt valósult meg és működött évekig sikeresen először – börtön fokozatban – új nevelési modellként az ún. öntevékeny rendszer.

A következő nagy építkezés 1985-től kezdődően az állampusztai A-B-C-D körletek létesítésével valósult meg.

1987-től az Állampusztai Börtön és Fogházként működött intézetünk.

1994-ben az Állampusztai Célgazdaság állami vállalatból alakult át a Gazdasági Törvény alapján működő kft.-vé. Ekkor a két intézet vezetése elvált egymástól, a kft.-nek külön hatáskörökkel rendelkező ügyvezető igazgatója lett.

Az intézet 1995-től Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézetként működik.

2016-ban az intézet solti objektumában új, „E” jelű körlet építésére került sor, majd 2018-ban az új „F” körlet is átadásra került.

Speciális részlegek

Az intézet egyik speciális részlege a drogvenció, ahol pozitív példaként kiemelendők a részlegre kerülés előszobájának tekintendő droghasználatot megelőző tréning csoportfoglalkozásai; a pszichoszociális és gyógyító-terápiás részleg, ahol a pszichika- ilag és mentálisan sérült fogvatartottak komplex terápiás programterv alapján töltik büntetésüket.

Első büntényes részleg megnevezéssel az idei évben, a solti objektumban 28 fő férfi fogvatartott elhelyezésére nyílt lehetőség. A részlegen elhelyezett fogvatartottak motivációs hajlandóságának facilitálása permanens tevékenység, mely az elítéltek társadalomba történő visszailleszkedését célozza.

Speciálisnak mondható az enyhébb végrehajtási szabályok hatálya alá tartozók és az egyszemélyes elhelyezettek részlege is.

A büntetés-végrehajtási intézet elhelyezkedése

Az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet az ország legnagyobb területű megyéjében, az alföldi Bács-Kiskun Megyében helyezkedik el.

Az intézet két – egymástól 24 km-re lévő – objektumból áll. Ebből az egyik az intézetparancsnoki székhelyül is szolgáló állampusztai objektum, a másik a Solt város közigazgatási területén a solt-nagymajori településrészen elhelyezkedő solti objektum.

A büntetés-végrehajtási intézet elhelyezkedéséből adódó egyik fontos és a napi működést is meghatározó sajátosság a szervezeti egységek, telephelyek, munkahelyek nagy távolsága.

Állampusztai elhelyezkedéséből eredően több olyan földrajzi-éghajlati sajátossággal kell számolni, amely alapvetően meghatározza az intézet, valamint a rabmunkáltatásra alapított Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. működését.

Ezek a sajátosságok: sík, mezőgazdasági művelésre, állattartásra alkalmas terület, jó minőségű termőtalaj, az évi napsütéses órák magas száma.

A kft. teljes területe 9 883 hektár, ebből szántóterület 5 818, gyepterület 80 hektár.

Az Állampusztai Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft.

Az állampusztai kft. egy, a fogvatartottak munkáltatására létrehozott gazdasági társaság, az Állampusztai Célgazdaság jogutódja. Működési területe Harta, Solt, Újsolt, Dunavecse, Tass, Kunszentmiklós települések területén található. A teljes területe 9 883 hektár.

A kft. árbevételének mintegy 70%-a mezőgazdasági alaptevékenységből – szántóföldi növénytermesztés, állattenyésztés – származik, ezen kívül élelmiszer előállítás – vágott csirke és szárasztészta – végez, elsősorban a belső ellátási igények kielégítésére.

A szántóföldön gabonaféléket, olajos és takarmánynövényeket termel, az állattenyésztés brojlercsirke előállítását, szőke mangalica sertés, magyar merinó juh és nóniusz ló törzstenyésztést takar.

Génmegőrző program keretében folyik a nóniusz lófajta tenyésztése Mezőhegyes közreműködésével, a munka eredményeként már két állampusztai ló is tagja a Készenléti Rendőrség Nemzeti Lovas Díszegység lóállományának. A térsztaüzemben a belső ellátáson kívül a szabad piacra is értékesítünk kiváló minőségű szárasztészta termékeket. Az állattenyésztési munkával kapcsolatban elismerésben részesültünk: az állampusztai kft. megkapta az „Állatorvos-tudományi Egyetem gyakorlati képzőhelye” megtisztelő címet. Képesek vagyunk gabonafélékből saját felhasználásra vetőmagot előállítani.

Foglalkoztatás

A büntetés-végrehajtás legfontosabb feladata az elítélt reintegrációja, melynek következtében szabadulását követően a visszaesés kockázata csökken, visszailleszkedési esélyei nőnek.

Minél hosszabb időt tölt valaki börtönben, annál biztosabb, hogy sérülnek vagy megszűnnek a korábbi társadalmi kapcsolatai – család, munkahelyi, baráti közösség -, akik segíthetnének a visszailleszkedésben. Az egyén az évek alatt kirekesztődik a társadalomból, ez a büntetés nem kívánt, ámbar szükségszerű velejárója. Az intézet – elsősorban a fogvatartotti foglalkoztatás bővítésének lehetőségeivel – igyekszik ezen segíteni. Stratégiai céljaink egyike a teljes körű foglalkoztatás, mely meg is valósul a gazdasági társasággal közös eredményként.

Munkáltatás

A fogvatartottak foglalkoztatása vonatkozásában nálunk még ma is a munkáltatás játssza a döntő szerepet. Az intézet sajátossága, hogy a munkáltatás nyitott területen történik, elsődleges a mezőgazdasági jellegű foglalkoztatás.

Az intézet és a kft. munkahelyeinek száma 40, ahol összesen 680 fogvatartott munkáltatása biztosított. Típusát tekintve rendelkezünk úgynevezett intézet fenntartásával kapcsolatos munkahelyekkel, mezőgazdasági telepekkel, és egyéb külső munkaterületen történő foglalkoztatást is biztosítunk.

A munkáltatás nagy részét – tekintettel az intézet földrajzi adottságaira, elhelyezkedésére – a korábbi, alapításkor meghatározott céloknak megfelelően, elsősorban a mezőgazdasági munkáltatás teszi ki. A kft. telepein a fogvatartottak növénytermesztési és állattenyésztési munkákat végeznek. Jelenleg csirke, mangalica, merinói juh tenyésztése zajlik, valamint génállomány megőrző céllal nóniusz ló tenyésztésével a kft. részt vesz a fajta törzstenyésztésében. A fogvatartottak egész évi munkáltatása mellett az állattartó telepek ellátása és az anyagmozgatásban való részvétel is a feladata az itt dolgozóknak. A génmegőrzés és a magyar nóniusz tenyésztésben betöltött fontos szerep adja az alapot a gazdaság loállományának.

Az állatok körüli minden ellátási, gondozási munkát a fogvatartottak végeznek. 2013-ban az uniós elvárásoknak is megfelelő baromfivághíd épült, ahol az itt nevelt csirkéket dolgozzák fel a fogvatartottak. Feldolgozást követően a hús a belső ellátás keretében az összes bv. intézetnek biztosítja az ellátását.

Hasonló céllal épült a száraztészta-üzem is, ahol a fogvatartottak munkájával szintén a belső ellátáshoz kapcsolódóan, a Büntetés-végrehajtási Szervezet nagy részét ellátjuk különböző típusú száraztésztaival. Országosan jelenleg 32 tésztafélélt használnak a konyhákban, napi rendszerességgel szerepel az étlapon köretként, főételként és levesbetétként. Az éves felhasználás közel 350 tonna.

Megemlítendő továbbá a facsetete-gondozó munkahely is, ahol a kecskeméti KEFAG cég által ideszállított különböző facseteteket ápolják a fogvatartottak, majd meghatározott korban elszállítja a cég a növényeket értékesítésre.

Külső munkahelyként a fogvatartottak a fajszi Pata Kft.-nél dolgoznak. A Suzuki cég beszállítójaként ismert kft. autóalkatrészek előállítását végzi, ezen munka egy részét fogvatartottakkal. A fogvatartottak reintegrációja szempontjából az egyik legkiemelkedőbb a külső munkáltatás. Ennek során a fogvatartottak civil környezetben, az intézet területén kívül, felügyelet mellett önállóan végzik a munkájukat a cég szakemberei irányításával. A szabadulás után már tapasztalattal, alkalmazkodóbban tudnak munkát vállalni, beilleszkedni a civil életbe.

A fogvatartottak időszakos munkálatokban is részt vettek az elmúlt években, mint az intézet bővítési feladataiban, több alkalommal az ország déli határszakaszán rendszerbe állított ideiglenes biztonsági határzár kiépítésében, valamint a Kiskunhalasi Országos Bv. Intézet építési munkálataiban. Az ország több településén az árvízi védekezésben is fontos szerepet vállaltak számos alkalommal.

Oktatás, szakképzés, egyéb szervezett programok

A börtönök lakói többségükben aluliskolázottak, így a munka mellett az oktatás jelenthet számukra kiutat a szabadulás után. A fogvatartottak büntetésük töltése során nemcsak alapoktatásban, hanem szakképzésben, középiskolai, ritkább esetben főiskolai képzésben is részesülhetnek. Intézetünkben minden évben biztosított az elítéltek általános iskolai oktatása és szakképzése.

A fogvatartottak alapfokú (5-8. osztály) és középiskolai (9-12. évfolyam) oktatását a Humán-Pszicho 2002 Oktató és Szolgáltató Nonprofit Kft. által fenntartott Pannon Oktatási Központ Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Általános Iskola pedagógusai végzik együttműködési megállapodás és szerződés alapján. Emellett főiskolai képzés elvégzésére is adott a lehetőség.

Számos szakmaképzés indult az utóbbi években, mely a fogvatartottak munkaerőpiaci beilleszkedését segíti elő, piacképes szakmát adva a kezükbe. Szobafestő, mázólo, tapétázó, targoncavezető, szakács, mezőgazdasági munkás, kerti járdakövező – ezek mind olyan hiányszakmák, amelyek kitanulásával a szabadulás után az elítéltek sikeresen beléphetnek a munkaerőpiacra.

A GINOP 6.1.2 Digitális szakadékok csökkentése elnevezésű informatikai képzésen számos fogvatartott részt vett.

A fogvatartottak beilleszkedésének, szabadulás utáni visszailleszkedésének elősegítése érdekében számos képzést és tréninget szervezünk. Ilyen például a már korábban említett droghasználatot megelőző tréning, agressziókezelő tréning, asszertív kommunikációs tréning. A Váltósvár Alapítvány több előadássorozatot szervez az intézetben évek óta: szülői kompetencia-fejlesztés, „Fókuszban a család” című tréning, „Hulladék út” környezetvédelmi, illetve irodalomterápiás foglalkozássorozat.

Az EFOP-1.3.3-16-2016-00001 azonosítószámú, a „Fogvatartottak reintegrációja” című projekt intézetünkben is számos fogvatartottat von be különböző programokba. A korábban megvalósított TÁMOP program is hasonlóan sikeres volt. Jelen projekt a TÁMOP 5.6.3 előzményprojekt tapasztalataira, eredményeire és sikereire építve egy összehangolt szolgáltatási rendszerben egységes, a fogvatartottak egyéni adottságaihoz illeszkedően az fejlesztésekre lehetőséget, hozzájárulva ezzel a bűnisméltés és a társadalmi kirekesztődés mértékének csökkentéséhez. Egyúttal nagy hangsúlyt fektet a fogvatartottak aktív szerepvállalására, a fogvatartottak hozzátartozóinak bevonására, illetve a helyi közösségekkel, szervezetekkel való szorosabb együttműködésre.

A fogvatartottak számára jóvátételi programokra is sor kerül. Évek óta segítünk a környékbeli településeken, változatos formában. A gyermeknaphoz kapcsolódóan a fogvatartottak mesedarabbal készültek gyermekeik és családtagjaik számára, melyek előadására családi beszélő keretein belül került sor.

Az év folyamán többször adtak elő zenés kultúrműsort és színdarabot az idősek szociális otthonaiban. Minden évben segítenek a temetők rendbetételében is, festettek már óvodakerítést, óvodai játékokat, díszítették városi karácsonyfát saját készítésű díszekkel.

Pódiumbeszélgetés formájában környékbeli középiskolás diákoknak tartottunk előadást fogvatartottak bevonásával, drogprevenációs céllal. Tass-Alsószenttamás településen állami gondozásban élő fiatalok elhelyezésére szolgáló épület köré segítettünk kerítést építeni. Ezekkel a programokkal lehetőségünk volt növelni a társadalmi elfogadottságot, a civil szervezetekkel hosszú távú, jól működő partneri viszonyt kialakítani.

Szabadidős tevékenység

Fogvatartottak részére különböző szakköröket is szervezünk, illetve egészségmegőrző, preventív felvilágosító célú előadások megtartására is sor került.

2000 óta főállású börtönlelkész irányítja a vallási hitéletet, a Katolikus Egyház mellett többféle felekezet is rendszeresen jelen van az intézetben.

Beruházások, fejlesztések

A fogvatartotti programok mellett az intézet a beruházásokban, felújításokban is fejlődik, számos esetben pályázat bevonásával.

Energia-racionalizálási pályázaton az „Állampusztai objektum távfűtését biztosító kazán cseréje” történt meg. Az intézet 90 millió Ft-ot nyert a Környezet és Energia Operatív Program KEOP-2014-4.10.0/K. fotovoltaikus rendszerek kialakítása központi költségvetési szervek részére című pályázaton. A felszerelt napelemekkel a megtakarítás közel 5 millió Ft évente.

A CSP-CSBM kódszámú, „Családbarát munkahelyek kialakításának és fejlesztésének támogatására” elnevezésű pályázaton 2016-ban és 2018-ban is elnyertük a Családbarát munkahely címet. A megvalósított családi programokra 3 millió Ft támogatást kaptunk.

A férőhely-bővítési programba Állampusztá is bekerült. A tervek szerint egy új szállásépület – úgynevezett „E” körletrész – épült fel a solti objektumban, a korábbi épületekhez hasonlóan stílusban. Ebben 36 darab 3 fős zárka kialakításával 108 fős fogvatartotti létszámmal bővült az objektum.

A 36 zárka mellett helyt kapott egy 30 fős tanterem, 2 reintegrációs tiszti, 1 pszichológusi, 1 szociális segédelőadó iroda. Külön csomagoztó helyiséget, illetve a személyi állomány részére étkezőt is terveztek az épületbe. Az „E” épületet a kornak megfelelő biztonság-technikai felszereltséggel tervezték. Az épület teljes hosszúságának megfelelő zárt sétatudvart is kiépítettek.

Az „F” épület tükröképe a 2016. évben átadott „E” épületnek, 36 zárkában 144 fő fogvatartott elhelyezésére van itt lehetőség. A zárkák mellett kettő foglalkoztató helyiség is rendelkezésre áll, amelyeket össze is lehet nyitni. A 2000-es évek elejétől az „E” és „F” jelű körletrész építése mellett az intézetben számos egyéb, nagyobb felújítás történt. Ilyen volt a parancsnoki épület ablak- és tetőcseréje, az ebédlő felújítása, a körleteken történő ablakcsere, egészségügyi szoba, új irodák, új beléptető helyiség, szerverszoba kialakítása. A személyi állomány munkakörnyezetének javítása is folyamatos.

Együttműködés

A fogvatartottak reszocializációjának elősegítése érdekében számos olyan tevékenységet is el kell látnia a Büntetés-végrehajtási Szervezetnek, amely túlterjed a klasszikus igazságszolgáltatás keretein. Mindez elengedhetlenné teszi, hogy szélesítsük, szorosra fűzzük kapcsolatrendszerünket azokkal az állami szervekkel, társadalmi és egyházi szervezetekkel és személyekkel, környező települések önkormányzataival, amelyek (akik) segítséget nyújtanak a fogvatartottak társadalomba történő visszavezetésében.

Felhasznált irodalom

- Buda Ferenc (2006): Séta c. verse (Mi híja még, Holnap 2006.)
Büntetés-végrehajtási Szervezet – Évkönyv, 2003., 5. o.
- Csóti András (1986): Mezőgazdasági munkáltatás az Állampisztai Börtönben (Módszertani Füzetek 1986/3.)
- Fekete Mihályné (2006): Az Állampisztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet és az Állampisztai Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. története (szakdolgozat a Pécsi Tudományegyetemhez, 2006.)
- Gönczöl Katalin (2006): Rendhagyó gondolatok a magyar Büntetőpolitika új fejezetéről (Börtönügyi Szemle 2006/2.)
- Grabicza Róbert (2005): Az Állampisztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet működésének sajátosságai, Börtönügyi Szemle, 2005/3.
- Lőrincz József – Nagy Ferenc (1997): Börtönügy Magyarországon
- Palotás Miklós (1984): Fókuszban az Állampisztai Börtön
- Pauer Gyula (1886): Adatok a Kis-Hartai Kir. Közvetítő-Intézet ismertetéséhez, Kalocsa
- Szondi Miklós (1995): Kis Harta a Közvetítő intézeti hagyományról, Börtönügyi Szemle, 1995/2., 100-102. o.